

BADANIA GRUNTOWE

Obiekt / Zakres:	OSIEDLE WIELORODZINNYCH BUDYNKÓW MIESZKALNYCH SOCJALNYCH (KATEGORIA BUD. XIII)
Adres obiektu:	POZNAŃ, UL. DARZYBORSKA (OBRĘB KOBYLEPOLE) DZ. NR 8/1 (CZĘŚĆ), ARKUSZ 22
Nazwa i adres inwestora:	ZARZĄD KOMUNALNYCH ZASOBÓW LOKALOWYCH SP. Z O.O. UL. MATEJKI 57, 60-770 POZNAŃ
Jednostka projektowa:	AUTORSKA PRACOWNIA ARCHITEKTONICZNA HANNA I MAREK BIEŃKOWSCY S. C. 60-542 POZNAŃ, UL. JANICKIEGO 20b/35 TEL/FAX (61) 8432 654, 602 315 990 www.bienkowscy.pl, biuro@bienkowscy.pl

Autorzy opracowania:

Specjalność		Imię i nazwisko oraz nr uprawnień	Podpis
Architektura:	Główny projektant:	mgr inż. arch. Marek Bieńkowski upr. nr 342/88/Pw	
Badania gruntowe:	Projektant:	mgr Tomasz Skrzypczyński upr. geol. MŚ nr VII-1685 upr. geol. nr XI/14/2011	
	Projektant:	mgr Maciej Bednarek upr. geol. nr XI/13/2010	

POZNAŃ, LUTY 2017

SPIS TREŚCI

I	Opinia geotechniczna i dokumentacja badań podłoża gruntowego	3
I.1	WSTĘP.....	3
I.1.1	Podstawa prawna.....	3
I.1.2	Charakterystyka inwestycji i cel opracowania	3
I.2	CHARAKTERYSTYKA OBSZARU BADAŃ	3
I.2.1	Fizjografia i morfologia.....	3
I.2.2	Hydrografia	3
I.2.3	Lokalizacja i stan zagospodarowania terenu badań.....	3
I.3	BUDOWA GEOLOGICZNA	4
I.4	BADANIA GEOTECHNICZNE	4
I.4.1	Badania terenowe	4
I.4.2	Badania laboratoryjne.....	4
I.5	WARUNKI GEOTECHNICZNE	5
I.6	WARUNKI HYDROGEOLOGICZNE.....	5
I.7	WNIOSKI	6
I.8	SPIS WYKORZYSTANYCH MATERIAŁÓW	7
II	Projekt geotechniczny	8
II.1	Prognoza zmian właściwości gruntów w czasie	8
II.2	Określenie obliczeniowych parametrów geotechnicznych.....	8
II.3	Określenie częściowych współczynników bezpieczeństwa.....	8
II.4	Określenie oddziaływań od gruntu	8
II.5	Przyjęcie modelu obliczeniowego podłoża gruntowego.....	8
II.6	Określenia nośności i osiadania podłoża gruntowego.....	8
II.7	Ustalenie danych do zaprojektowania fundamentów	8
II.8	Wykonawstwo robót ziemnych.....	8
II.9	Oddziaływanie wody gruntowej na obiekt.....	8
II.10	Monitoring projektowanych obiektów	8

SPIS ZAŁĄCZNIKÓW

- Załącznik 1. Mapa lokalizacyjna 1:50 000;
- Załącznik 2. Mapa dokumentacyjna – arkusz w skali 1: 500;
- Załącznik 3. Legenda stosowanych oznaczeń;
- Załącznik 4. Tabelaryczne zestawienie wł. fizyczno-mechanicznych gruntów;
- Załącznik 5. Przekroje geotechniczne;
- Załącznik 6. Karty otworów geotechnicznych;
- Załącznik 7. Karty sondowań dynamicznych DPL;
- Załącznik 8. Karty analiz sitowych;
- Załącznik 9. Zestawienie wyników badań laboratoryjnych.

I Opinia geotechniczna i dokumentacja badań podłoża gruntowego

I.1 WSTĘP

I.1.1 Podstawa prawna

Opinię i dokumentację opracowano w nawiązaniu do wytycznych Rozporządzenia Ministra Transportu, Budownictwa i Gospodarki Morskiej z dnia 25 kwietnia 2012 r. w sprawie ustalania geotechnicznych warunków posadowienia obiektów budowlanych (Dz. U. nr 0 z dn. 25.04.2012r. poz. 463).

I.1.2 Charakterystyka inwestycji i cel opracowania

Planuje się budowę osiedla wielomieszkaniowego (budynki parterowe niepodpiwniczone) na ulicy Darzyborskiej w Poznaniu. Na obecnym etapie nie otrzymano szczegółowych wytycznych odnośnie projektowanego obiektu. Szczegóły zawarte zostaną w projekcie budowlanym.

Celem opracowania jest określenie, na podstawie przeprowadzonych badań terenowych, warunków gruntowo-wodnych oraz parametrów geotechnicznych gruntów i ocena przydatności podłoża gruntowego dla potrzeb planowanej inwestycji.

I.2 CHARAKTERYSTYKA OBSZARU BADAŃ

I.2.1 Fizjografia i morfologia

Lokalizacja obszaru wg podziału fizjograficznego J. Kondrackiego:

- *Prowincja: Niż Środkowoeuropejski*
- *Podprowincja: Pojezierze Południowobałtyckie*
- *Makroregion: Pojezierze Wielkopolskie*
- *Mezoregion: Równina Wrzesińska*

Równina Wrzesińska - mezoregion fizycznogeograficzny w środkowo-zachodniej Polsce, stanowiący południową część Pojezierza Wielkopolskiego. Region graniczy od północy i wschodu z Pojezierzem Gnieźnieńskim, od zachodu z Poznańskim Przełomem Warty a od południa z Kotliną Śremską i Doliną Konińską.

Mezoregion jest na ogół bezzeziorną równiną morenową z niewielkimi sandrowo-kemowymi wzniesieniami.

Punkty badań położone są na rzędnych w zakresie 77,78 – 79,72 m n.p.m.

I.2.2 Hydrografia

Miasto Poznań leży nad Wartą w jej środkowym biegu, u ujścia jej dopływów – Bogdanki, Cybiny i Główniej. Do naturalnego systemu odwodnienia miasta należą również rowy melioracyjne oraz liczne zagłębienia bezodpływowe wraz z występującymi w niektórych z nich małymi jeziorami i oczkami wodnymi znajdującymi się w dolinie rzeki Bogdanki.

W bezpośrednim sąsiedztwie terenu badań poza rowami melioracyjnymi, nie występują elementy sieci hydrograficznej w postaci zagłębień bezodpływowych i jezior. Około 300 metrów na południe od terenu badań przepływa niewielki ciek wodny – Leśny Potok.

I.2.3 Lokalizacja i stan zagospodarowania terenu badań

Lokalizacja projektowanego obiektu:

- *Województwo: wielkopolskie*

- Powiat: *poznański*
- Gmina: *Poznań*
- Miejscowość: *Poznań*
- Ulica: *Darzyborska*
- Działka: *8/1*

Otwory wiertnicze wykonano według ustaleń ze Zleceniodawcą. Lokalizację obszaru badań zaznaczono na załączonej mapie lokalizacyjnej (zał.1). Rozmieszczenie punktów badawczych przedstawiono na mapie dokumentacyjnej (zał.2).

I.3 BUDOWA GEOLOGICZNA

Na podstawie otworów badawczych, wykonanych do głębokości 3,0 m p.p.t., rozpoznano utwory czwartorzędowe:

CZWARTORZĘD:

- **Holocen:**
  - *warstwa gleby (piasek drobny z humusem);*
  - *nasypy niebudowlane;*
- **Plejstocen:**
  - *seria piaszczysta fluwioglacjalna (złodowacenie północnopolskie) - piaski drobne, piaski średnie i piaski grube;*
  - *seria glin zwałowych (złodowacenie północnopolskie) – piaski gliniaste i gliny piaszczyste.*

Budowa dokumentowanego obszaru jest prosta. Pod przypowierzchniową warstwą gleby i nasypów, zalegają utwory spoiste i niespoiste. W zachodniej części badanego terenu zalega seria glin morenowych w stanie twardoplastycznym z soczewkami utworów piaszczystych. W południowej części dominują utwory piaszczyste. Utwory morenowe występują w stanie twardoplastycznym i plastycznym.

Budowę geologiczną na dokumentowanym terenie przedstawiono w sposób szczegółowy na kartach dokumentacyjnych otworów badawczych oraz na przekrojach geotechnicznych (zał. 5 i 6). Warunki geologiczne określono na podstawie opisu makroskopowego gruntów i badań laboratoryjnych wg *PN-88/B – 04481 Grunty Budowlane. Badanie próbek gruntów*.

I.4 BADANIA GEOTECHNICZNE

I.4.1 Badania terenowe

Zakres prac został uzgodniony ze Zleceniodawcą. W celu udokumentowania warunków geotechnicznych podłoża projektowanej inwestycji w dniach 27.02.2017 wykonano badania terenowe, które objęły wykonanie:

- *15 otworów badawczych o głębokości 3,0 m p.p.t.*
  - *2 sondowania DPL*
- łącznie 45,0 mb wierceń i 5,1 mb sondowań***

I.4.2 Badania laboratoryjne

W ramach badań laboratoryjnych przeprowadzono:

- *oznaczenie wilgotności naturalnej gruntów spoistych;*
- *oznaczenie granic konsystencji gruntów spoistych;*
- *analizę sitową gruntów niespoistych.*

Szczegółowe wyniki przedstawiono w załączniku nr 8 i 9.

I.5 WARUNKI GEOTECHNICZNE

Warunki geotechniczne określono na podstawie danych uzyskanych z wierceń badawczych, badań laboratoryjnych i prac kameralnych. Grunty występujące w podłożu ujęto w pakiety, w obrębie których wydzielono warstwy geotechniczne o zbliżonych wartościach cech fizyczno-mechanicznych. Podział na warstwy przedstawiono w tabeli nr 1:

tab. 1 - podział na pakiety i warstwy geotechniczne

Nr Pakietu	geneza	Oznaczenie warstwy geotechnicznej	rodzaj gruntu	stan gruntu	st. zagęszczenia	st. plastyczności
nN	grunty antropogeniczne	I	nN	-	-	-
I	osady wodnolodowcowe	IA	Pd; Pd/Ps	szg	0,58-0,67	-
		IB	Ps; Pr; Pr/Ps	szg	0,64	-
		IC	Ps; Pr	zg	0,74	-
II	osady lodowcowe	IIA	Gp	pl	-	0,30
		IIB	Gp; Gp/Pg; Pg	tpl	-	0,05-0,15

Parametry geotechniczne wyznaczono metodami „A” i „B” wg normy PN-B-03020. Dla wyznaczenia wartości obliczeniowych parametrów $x^{(r)}$ przyjęto współczynnik materiałowy $\gamma_m = 0,9$ lub 1,1. Szczegółowe zestawienie parametrów geotechnicznych przedstawiono na załączniku nr 4.

I.6 WARUNKI HYDROGEOLOGICZNE

Podział gruntów ze względu na przepuszczalność:

grunty przepuszczalne:

- gleba
- nasypy niebudowlane
- piaski pakietu I

grunty słabo przepuszczalne:

- gliny morenowe pakietu II

Wodę gruntową rozpoznano w obrębie serii piaszczystej. Woda gruntowa o charakterze swobodnego zwierciadła stabilizowała się na głębokości 0,80 – 1,95 m p.p.t., co odpowiada rzędnym 75,83 – 77,80 m n.p.m. Woda gruntowa o charakterze zwierciadła napiętego, (tylko w punkcie 10), stabilizowała się na głębokości 1,5 m p.p.t., co odpowiada rzędnej 77,07 m n.p.m.

Szczegółowe wyniki pomiarów zwierciadła wody przedstawiono w tabeli nr 2:

tab. 2 – zestawienie wyników pomiarów zwierciadła wody gruntowej

nr otworu	rzędna wylotu otworu	głębokość ustabilizowanego zwierciadła wody	rzędna ustabilizowanego zwierciadła wody	głębokość nawierconego zwierciadła wody	głębokość sączeń
	[m.n.p.m.]	[m.p.p.t.]	[m.n.p.m.]	[m.p.p.t.]	[m.p.p.t.]
1	78,95	1,15	77,80	1,15	-
2	78,60	-	-	-	-
3	78,18	1,55	76,63	1,55	-
4	77,78	1,95	75,83	1,95	-
5	79,29	-	-	-	-
6	78,03	1,90	76,13	1,90	-
7	77,98	1,70	76,28	1,70	-

nr otworu	rzędna wylotu otworu	głębokość ustabilizowanego zwierciadła wody	rzędna ustabilizowanego zwierciadła wody	głębokość nawierconego zwierciadła wody	głębokość sączeń
8	79,72	-	-	-	-
9	78,78	-	-	-	-
10	78,57	1,50	77,07	2,00	-
11	77,92	0,80	77,12	0,80	2,7
12	79,56	-	-	-	-
13	79,21	-	-	-	-
14	78,17	0,85	77,32	0,85	-
15	78,13	1,20	76,93	1,20	-

I.7 WNIOSKI

Badania przedstawiają rozpoznanie podłoża przeprowadzone zgodnie z zakresem ustalonym ze Zleceniodawcą. Wyniki badań przedstawiono na kartach otworów geotechnicznych, oraz na przekrojach geotechnicznych, przy czym na wymienionych załącznikach podano: rodzaje gruntów, warunki wodne oraz numery wydzielonych warstw geotechnicznych, których wartości charakterystyczne zostały podane w tabeli – zał. nr 4.

Na podstawie wykonanych badań w oparciu o Rozporządzenie Ministra Transportu, Budownictwa i Gospodarki Morskiej z dnia 25 kwietnia 2012 r. w sprawie ustalania geotechnicznych warunków posadowienia obiektów budowlanych (Dz. U. nr 0 z dn. 25.04.2012 r. poz. 463) stwierdzono, że w omawianym podłożu występują proste warunki gruntowe przy założeniu posadowienia inwestycji powyżej zwierciadła wody gruntowej i powyżej występowania gruntów spoistych w stanie plastycznym.

Dla obiektu sugeruje się przyjęcie II kategorii geotechnicznej.

Ostateczne zaklasyfikowanie obiektu do odpowiedniej kategorii geotechnicznej pozostawia się Projektantom.

W oparciu o wykonane badania można podać wstępne zalecenia geotechniczne:

1. Na przedmiotowym terenie udokumentowano występowanie warstw gruntów słabonośnych w postaci nasypów niebudowlanych, gleby i glin morenowych w stanie plastycznym (warstwa IIA). Grunty te nie mogą stanowić bezpośredniego podłoża planowanej inwestycji, zaleca się je usunąć.
2. W punkcie 11 można rozważyć wykonanie nasypu budowlanego, który umożliwi dodatkowe wyniesienie poziomu posadowienia na wyższe rzędne.
3. Pozostałe warstwy geotechniczne, tj. grunty zaliczone do pakietów I i warstwy IIB tworzą podłoże nośne i mogą stanowić bezpośrednie podłoże projektowanej inwestycji.
4. Zwierciadło wody gruntowej stabilizuje się na głębokości 0,80 – 1,95 m p.p.t., co odpowiada rzędnym 75,83 – 77,80 m n.p.m
5. Grunty spoiste pakietu II zaliczają się do gruntów wysadzinowych. W przypadku posadowienia fundamentów obiektu w obrębie tych gruntów należy pamiętać o posadowieniu poniżej granicy przemarzania, tj. 0,8 m p.p.t.

6. Grunty spoiste są wrażliwe na zmiany wilgotności - przy dodatkowym nawodnieniu lub pod wpływem drgań – łatwo ulegają uplastycznieniu, bądź upłynnieniu. W wykopach należy chronić je przed negatywnym wpływem warunków atmosferycznych (opady itp.).
7. Do zasypania wykopów, w obrębie gruntów piaszczystych pakietu I, można wykorzystać grunty rodzime. W rejonach gdzie materiał wydobywany z wykopów stanowić będą osady spoiste zaleca się wykorzystanie zasypek inżynierskich.
8. Podczas likwidacji wykopów zaleca się stały nadzór geotechniczny w zakresie kontroli zagęszczenia układanych warstw.
9. Parametry warstw geotechnicznych podane w załączonej tabeli (zał.4), pozwolą na przeprowadzenie obliczeń statycznych projektowanych fundamentów.

I.8 SPIS WYKORZYSTANYCH MATERIAŁÓW

NORMY:

- PN-B-02481 - Geotechnika. Terminologia podstawowa symbole literowe jednostki miar;
- PN-B-02479 - Geotechnika. Dokumentowanie geotechniczne. Zasady ogólne.
- PN-B-02480 - Grunty budowlane. Określenia, symbole, podział i opis gruntów.
- PN-B-02481 - Geotechnika. Terminologia podstawowa symbole literowe jednostki miar.
- PN-B-03020 - Grunty budowlane. Posadowienie bezpośrednie. Obliczenia statyczne i projektowanie.

LITERATURA:

- Kondracki J. (1994), „Geografia Polski - Mezoregiony Fizyczno-Geograficzne” PWN Warszawa.
- *Zarys geotechniki* – Zenon Wiłun. Wydawnictwo WKŁ, Warszawa, 2007;
- *Gruntoznawstwo inżynierskie* – Stanisław Pisarczyk. Wydawnictwo PWN, Warszawa 2001;
- *Geologia regionalna Polski* – Jerzy Kondracki. Wydawnictwo PWN, Warszawa, 1998;

II Projekt geotechniczny

II.1 Prognoza zmian właściwości gruntów w czasie

Wykonanymi badaniami udokumentowano występowanie warstw spoistych i serii piaszczystej. Najłabsze warstwy podłoża stanowi seria glin morenowych w stanie plastycznym, o stopniu plastyczności $I_L = 0,30$ oznaczona symbolem IIA, nasypy niebudowlane oraz gleba. Podczas projektowania należy zwrócić uwagę na możliwości konsolidacji gruntów przekładające się na osiadanie podłoża.

II.2 Określenie obliczeniowych parametrów geotechnicznych

Parametry geotechniczne dla poszczególnych, wyodrębnionych warstw podłoża zostały określone wg normy PN-81/B03020 w dokumentacji badań podłoża – część I opracowania i podane w tabeli – zał. nr 4.

II.3 Określenie częściowych współczynników bezpieczeństwa

Średnie wartości w poszczególnych wydzielonych warstwach gruntu, jako wartości charakterystyczne $x^{(n)}$, współczynniki materiałowe γ_m oraz wartości obliczeniowe $x^{(r)}$ podano w tabeli z parametrami – zał. nr 4.

II.4 Określenie oddziaływań od gruntu

W normalnych, istniejących warunkach występujących w podłożu planowanych obiektów grunty nie będą oddziaływać na przedmiotowe obiekty.

II.5 Przyjęcie modelu obliczeniowego podłoża gruntowego

Podłoże gruntowe traktuje się jako jednorodną półprzestrzeń liniowo-sprężystą. Opór graniczny podłoża należy przyjąć wg EN 1997-1:2004.

Przekroje geotechniczne obrazujące zmienność budowy geologicznej na trasie projektowanej kanalizacji zamieszczono na załączniku nr 5.

II.6 Określenia nośności i osiadania podłoża gruntowego.

Nośność i osiadania oblicza Konstruktor obiektu. Osiadania należy rozpatrywać zgodnie z załącznikiem F do normy EN 1997-1:2004.

II.7 Ustalenie danych do zaprojektowania fundamentów

Parametry geotechniczne gruntów, podane w załączonej tabeli (zał. nr 4), pozwolą na przeprowadzenie niezbędnych obliczeń statycznych dla sposobu posadowienia projektowanego obiektu.

II.8 Wykonawstwo robót ziemnych

Prace ziemne należy wykonywać zgodnie z normą PN-B-06050:1999P.

II.9 Oddziaływanie wody gruntowej na obiekt

W przypadku posadowienia fundamentów poniżej zwierciadła wody należy obniżyć zwierciadło wody i szczelnie wygrodzić wykop i uwzględnić wypór hydrostatyczny.

II.10 Monitoring projektowanych obiektów

Wykopy należy wykonywać pod stałym nadzorem geotechnicznym. Zaleca się stałą kontrolę pod kątem występowania ewentualnych osiadań podłoża, stateczności skarp wykopów oraz zmiany warunków hydrologicznych i hydrogeologicznych. Częstość i czas trwania ewentualnych pomiarów powinna zostać określona przez Konstruktora.